

VERKIEZINGSKONGRES

VAN

DE

EVANGELISCHE VOLKSPARTIJ

"VREDE DOOR GERECHTIGHEID"

Rede uitgesproken door

Gen.-maj. b.d. M.H. von Meijenfeldt

9 mei 1981

Dank voor de uitnodiging

Ik heb nogal lang nagedacht over wat ik tegen U op dit congres met als thema Vrede door gerechtigheid moet zeggen

- het programma (partij) is gedetailleerd / *dingen worden duidelijker*
- door iedereen bestudeerd / *gebied van de veiligheid*
- nieuwe partij / *ja, maar*
- wat daar nog aan toe te voegen / *en dat is in het licht heel wat*
- gedachten dwaalden terug naar de vele gesprekken in het winterseizoen over G.en V in kerken, scholen, enz. / *vul met de*
- tot conclusie U dienst bewijzen door de zaken waar het op het gebied van de veiligheid om gaat nog eens op een rijtje te zetten / *te zetten*
- immers program is progressief-maakt U in de discussie in nederland nogal kwetsbaar-niet altijd eenvoudig om staande te blijven- deze bijdrage bedoeld om pantsering wat te versterken

140 - SCHEMA

Drie punten aan de orde stellen

1. Op het gebied van de zorg voor de veiligheid in een nieuwe situatie - ja zelfs een unieke situatie zijn terecht gekomen.
 - vaak te weinig oog voor *[veel mensen]* / *de wereld is nog van vrede*
 - teveel mensen proberen nog de huidige ontwikkelingen te analyseren en vertalen met opvattingen van voor wereldoorlog twee - *denken nog in termen van aanval en verdediging*
 - "onze jongens moeten de beste wapens hebben en dus ook atoomwapens." *dit mag niet meer zijn zoals het is in mei 1945*

Wij bevinden ons in een unieke situatie die de wereld nog nimmer heeft meegemaakt. Op 4 aspecten wil ik wijzen

- a. de dreiging met massale vernietiging en de bereidheid om die dreiging waar te maken is het fundament en sluitsak van ons veiligheidsstelsel
 - altijd vernietiging op grote schaal voor gekomen (vb) / *1945*
 - ook altijd veroordeeld; zelfs na wereldoorlog twee / *1945*
 - nu uitgangspunt voor de zorg voor de veiligheid gemaakt
 - wij hebben te maken met een in wezen immoreel systeem

五

- For FRODOGEBIRD

செய்து

next subject

- 三

- de toenemende betrokkenheid van de samenleving bij de instandhouding van de krijgsmacht heeft ook geleid tot een toenemende "betrokkenheid" bij de daadwerkelijke oorlogvoering. Het karakter van de oorlog is steeds meer totaal geworden.

Wereldoorlog-1: aantal slachtoffers: 29 miljoen

Wereldoorlog-2: aantal slachtoffers: 63 miljoen

Wereldoorlog-3: aantal slachtoffers naar schatting:
400 miljoen (in de eerste dagen)

UWIKI : IN STAAT IK IN KORT TIJD SAMENLEVING TE VERNIETIGEN

d. het vierde en laatste aspect: wij hebben het veiligheidssysteem niet meer in de hand.

- zijn onderworpen aan krachten die ons voortdrijven op de weg die wij sinds 1945 zijn ingeslagen
- willen wel anders maar kunnen het niet. ik denk aan alle mooie uitspraken over wapenbeheersing en wapenbeperking in o.a. het regeerakkoord van het kabinet van Agt en in programmas van politieke partijen *"ON WEG NAAR DE DREIGT" "WAT LIJKT NAAR TE ZIJN"*
- de mate van onze onderworpenheid wordt in tijd van "vrede" zichtbaar in de gigantische wapenwedloop die zich doorzet tot in de landen van de derde wereld:

Ik denk dan aan: de 4 ton TNT per hoofd van de wereldbe- ;

• de 2 miljoen gulden per minuut;

• de almaar uitbreidende wapenhandel;

• de 40 % van alle wetenschappelijk en technologisch onderzoek voor militaire projecten;

- en de verwachting is dat ingeval van een crisis, de inzet van een kernwapen een escalatieproces in gang zal zetten dat leidt tot vernietiging van de samenleving. Er is twijfel of de mens in een situatie waarin van kernwapens gebruik wordt gemaakt nog wel rationele beslissingen kan nemen.

Als straks de Pershing 2 raket in West Europa staat opgesteld hebben de politieke en militaire leiders ingeval van een crisis nog maar 4-6 minuten de tijd om de reageren op een mogelijke aanval van deze wapens; een aanval die grote delen van Rusland kan vernietigen

*De media's in dit
heeft van de
problemen & met
deze landen
bezu. landen
verlopen de
- 25 mei 1982
- Jeroen Willems
- 25 mei 1982
etc.*

Moskou

Vier aspecten die naar ik hoop wat duidelijk hebben gemaakt dat wij ons in een unieke situatie bevinden.

2. Ik kom nu bij het tweede deel van mijn betoog. Een nieuwe situatie vraagt ook een nieuwe aanpak van de veiligheidsproblemen.

Ik wil daarbij twee dingen vooropstellen:

- a. wij moeten niet terugwillen naar een situatie waarin een zogenaamde rechtvaardige oorlog weer mogelijk wordt. wij zullen onze activiteiten om onze afhankelijkheid van kernwapens te verminderen moeten plaatsen in het perspectief van de uitbanning van de oorlog als politiek instrument van nationale staten.
- rechtvaardige oorlog niet meer mogelijk
 - ook oorlog met conventionele militaire middelen in Europese situatie onaanvaardbaar
- b. wij moeten ook aandacht hebben voor de voorwaarden om onze afhankelijkheid van kernwapens te verminderen
- de ontwikkelingen op het gebied van de atoombewapening staan niet op zich zelf
 - producten van onze samenleving .
 - wat moet er in de samenleving veranderen om tot betere producten te komen
 - kan ook anders worden gezegd; koorts-ziekte

Nieuwe situatie waarin wij ons bevinden vraagt dus een nieuw beleid op allerlei gebied. En daarbij gaat het om meer om:

- greep te krijgen op de krachten achter de bewapeningsinspanning
- wat te doen aan de oorzaken van conflicten en redenen waarom mensen, groepen van mensen en volken naar wapen grijpen

Op drie van deze gebieden wil ik - zij het kort - wijzen.

- (1) Deze tijd vraagt een nieuw politiek beleid

De traditionele politiek van het stellen van macht tegenover macht - de traditionele machtspolitiek

• functioneert niet meer

Rekening houdend met de overcapaciteit aan vernietigingskracht zie ik ook de zin er niet meer van in

60.000 kernwapens

1400 voldoende om Rusland te vernietigen

25 West Duitsland

26 Engeland

Wat voor zin heeft een doorgaande machtsontplooiing nu ook een zwakkere tegenstander in staat is om de wereld te vernietigen, en een sterkere bang is om van zijn macht gebruik te maken. *[VIETNAM]*

Die traditionele politiek van het stellen van macht tegenover macht lost de problemen waarvoor wij staan ook niet op. Zij schuift de oplossing voor zich uit. De Europese geschiedenis geeft daarvan voldoende voorbeelden *[Hier is geschiedenis bij de 7de v. d. 14de en 15de eeuw - van de geschiedenis: geschiedenis van 14de eeuw]*

De traditionele politiek van het machtsevenwicht geeft of bet gezegd laat vrij spel aan de krachten achter de bewapeningsinspanning

De huidige situatie vraagt een nieuw beleid (politiek); een beleid gericht op de bevordering van gerechtigheid en vrede en verzoening tussen de volken vooral in de Oost-West relatie. Vertaald in concrete doelstellingen betekent dat o.m.

- aandacht voor de ontwikkeling van de landen van de derde wereld
- bijdragen aan de ontwikkeling van een internationale rechts orde : *MOESEN AFSTAND. DOEN VAN KRACHT*
- bevordering van de denuclearisatie van Europa

- (2) Deze tijd vraagt naast een nieuw politiek beleid ook een nieuw militair beleid. Ik denk daarbij primair aan de vervanging van de huidige NAVO strategie van de Flexible Response. Deze strategie is een van de krachten achter de voortgaande wapenwedloop. (eerstegebruik van kernwapens, beheerste kernwapenoorlog, allèen waar te maken vanuit een positie van overmacht)

Deze strategie dwingt ook tot modernisering van de kernbewapening.

Positie van overmacht vasthouden

Geen antwoord op de SS-20 (het gaat hier niet om)

De nieuwe NAVO-wapens zijn totaal andere systemen dan de SS-20. Geven extra strategische dreiging tegenover Rusland

De NAVO-strategie dient te worden vervangen door een strategie rond: defensieve wapensystemen en andere methoden van conflic

VAAT VOORZIE
U O.K.

IMPENSIE AAN

Wij zullen het overleg daarover binnen de NAVO moeten starten

Het zal niet eenvoudig zijn om een dergelijke nieuwe strategie te ontwikkelen. Kan alleen maar gestalte krijgen in het perspectief van een nieuw Europees veiligheidssysteem - los van NAVO en Warschau Pact - waaraan alle Europese volken kunnen deelnemen en waarin kernwapens geen rol meer toebedeeld krijgen. Niet eenvoudig om te realiseren. Maar dat mag geen belemmering zijn om er voor te pleiten in NAVO en Europees verband en bij bilateraal overleg met landen achter het IJzeren Gordijn. En als dat overleg geen resultaat heeft zullen wij de moed moeten hebben om éénzijdig de anderen op deze nieuwe weg voor te gaan. Dat kan o.a. door afstand te doen van atoomtaken, meer aandacht voor de territoriale verdediging en door verder onderzoek naar andere vormen van verzet.

- (3) Deze tijd - en dat is een wat andere kant van de problematiek - vraagt ook bijzonder aandacht voor het opvoedings- en onderwijsproces. Ik heb in mijn diensttijd nog al wat ervaring opgedaan met jonge mensen. Mijn indruk is dat zij vaak teveel zijn opgevoed en opgeleid tot functionaris ~~en~~ tot bakker, verpleegster, technicus, enz en te weinig tot medemens en staatsburger. Mede daardoor zijn zij vaak niet in staat om de gevolgen van hun handelen op allerlei gebied, voor de menselijke samenleving te beoordelen. Mede om die reden kunnen ontwikkelingen, zoals op technologisch gebied, gemakkelijk uit de hand lopen. Het zijn vaak zulke aardige mensen die de meest verschrikkelijke wapens ontwikkelen, produceren en later gebruiken. In het opvoedingsproces (en onderwijs) moet m.i. meer aandacht zijn voor staatsburgerlijke vorming en de bevordering van vrede. En dan niet als een soort bijvak, maar als een centraal thema. Een ander opvoedings- en onderwijsproces kan er wellicht toe leiden dat in de toekomst jonge mensen hun capaciteiten en kwaliteiten niet meer willen gebruiken voor de ontwikkeling van wapens, of als militairen meer denken in alternatieven of als politici bereid zijn om een nieuwe politiek gestalte te geven.

Drie punten wilde ik aan de orde stellen

Ik heb er twee gehad: *WEINBERGER*

Het eerste: wij leven in een nieuwe situatie

Het tweede: wij hebben behoefte aan een nieuw beleid

Het laatste is een meer persoonlijk woord voor U

Wij staan zeker op het gebied van de veiligheid voor een zware opgave.

Het klimaat voor veranderingen is niet zo gunstig.

- NAVO wil wel met de Sovjet Unie praten

Weinberger: een voorwaarde is goed gedrag

- geldt dat ook voor ons? Z-Afrika, El Salvador, Philipijnen

- komt misschien een tijd dat Rusland niet met ons wil praten

- dat Rusland tóch aandringt op een gesprek heeft wellicht twee redenen

- ernst met streven naar wapenbeheersing en vermindering

- hebben het westen nodig

- beide redenen zijn geruststellend

*STRAAT POLITIE DIE GEWONDEN
BEDREVEN VAN ALLE KANTEN
OPDRAGEN NIET TE GEDROF
KAT IN HANEN*

- mijns inziens kunnen wij veel positiever reageren op voorstellen van de andere kant

- Klimaat voor veranderingen is niet gunstig

De weerstand is ook niet gering

Ik kom weer bij de NAVO

Organisatie bedoeld om democratische vrijheden te beschermen

Maar als je van die vrijheden gebruik wil maken om de pleiten voor veranderingen dan wordt je al snel aan de schandpaal genageld.

- deloyaal

- pacifistisch

- geen invloed meer

Weerstand niet alleen in de NAVO maar ook binnen de eigen samenleving.

In deze situatie wil ik U twee dingen toewensen:

1. dat de EVP niet teveel een partij wordt, maar vooral een beweging blijft van mensen die zich in de nationale en internationale samenleving inzetten voor veranderingen.

- een beweging die niet opgaat in allerlei structurele en organisatorische problemen *OF STAD OF DE HILCHT*

- een beweging die door haar opstelling zich de handen vrij houdt als het gaat om mee te beslissen over belangrijke zaken die onze samenleving raken

- een beweging die een voorhoede wil zijn en in onze samenleving, iets zichtbaar wil maken van het koninkrijk dat baanbreekt in deze wereld

Ik vind dat, samen zich inzetten voor veranderingen op allerlei gebied binnen de samenleving, veel belangrijker dan het aantal zetels dat wij zullen krijgen in de Tweede Kamer.

2. Het tweede dat ik U toewens is dat de EVP er in zal slagen om de band tussen de leden te bewaren en uit te bouwen. Dat de partij een levend organisme is een blijft waarin mensen en vooral ook jongeren zich thuis voelen, rust en steun vinden en kunnen "bijtanken" voor hun activiteiten in de maatschappij

Door zo samen aan de slag te gaan kan de EVP een partij of beweging worden van de hoop. Dat zijn wij ook verplicht omdat wij in de naamgeving van de partij het woord evangelie hebben opgenomen.

0.4.11.17